

Tjänsteskrivelse - Årsredovisning 2024

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige ska besluta följande:

1. Använda 243 mnkr av resultatutjämningsreserven för att täcka del av negativt resultat efter balanskravsjusteringar.
2. Hävda synnerliga skäl med hänvisning till stark finansiell ställning att återställa resterande negativt resultat efter balanskravsjusteringar på 615 mnkr under 20 år. Det motsvarar den ungefärliga takten för utbetalning av pensionsåtagandet.
3. Årsredovisning 2024 godkänns.
4. Godkänna ytterligare underskott 2024 för Hälso- och sjukvårdsnämnden med 80,2 mnkr.
5. Godkänna underskott 2024 för Regionstyrelsen med 12,4 mnkr samt Hjälpmedelsnämnden med 3,4 mnkr.

Regionstyrelsen beslutar för egen del att:

1. Regionstyrelsen har mottagit redovisning av medelsförvaltning avseende perioden januari till december 2024 för nämnderna Hälso- och sjukvårdsnämnden, Hållbarhetsnämnden, Kultur- och Kompetensnämnden, Hjälpmedelsnämnden, Företagshälsovårdsnämnden samt Patientnämnden.
2. Hälso- och sjukvårdsnämndens redovisning av åtgärder för en ekonomi i balans godkänns och läggs till handlingarna.
3. Regionstyrelsens uppsiktsplikt över nämnderna för perioden januari till december 2024 är uppfylld
4. Regiondirektören ges rätt att göra redaktionella justeringar, som inte ändrar sakinnehållet, i årsredovisningen till dess att regionfullmäktige godkänner den.

Sammanfattning

Årsredovisningen ger en övergripande bild av Region Gävleborgs verksamhet och ekonomi det gångna året. Den ger återkoppling till fullmäktige och länets invånare om hur mål har uppnåtts och hur uppdrag har utförts.

Årsredovisningen är i allt väsentligt upprättad i enlighet med Lagen om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning.

Regionen redovisade ett resultat på -47 mnkr, jämfört med budgeterade -367 mnkr. Verksamhetens intäkter uppgick till 1 786 mnkr. Jämfört med föregående år minskade intäkterna med 5,2 procent. Verksamhetens kostnader ökade med 4,3 procent och uppgick till 14 241 mnkr. Verksamhetens nettokostnader ökade med 5,8 procent och uppgick till 12 455 mnkr. De främsta skälen till kostnadsökningen är ökade pensionskostnader till följd av hög inflationsuppräkning, som sker med eftersläpning, ökade kostnader för egen personal samt ökade kostnader för köpt vård. Kostnader för egen personal ökade med 270 mnkr jämfört med föregående år. Ökningen beror, förutom ordinarie löneökningar, främst på att fler medarbetare kunnat anställas i stället för att vara inhyrda. Ett omfattande arbete för att bli mindre beroende av inhyrd personal startade under hösten 2023. Från april 2024 gick Region Gävleborg också in i det nya nationella avtalet för hyrbemanning. Dessa förändringar har inneburit minskade kostnader för inhyrd personal med 227 mnkr jämfört med föregående år, en minskning med 34,0 procent.

Skatter, generella statsbidrag och utjämning ökade med 5,2 procent och uppgick till 12 009 mnkr. Finansnettot uppgick till 399 mnkr. I finansnettot ingår bland annat orealiserade värdeförändringar i värdepapper med 836 mnkr samt räntekostnader hänförliga till Region Gävleborgs pensionsskuld med 476 mnkr. Regionfullmäktige fattade under året beslut om ett villkorat aktieägartillskott till Folkvandvården AB om 25 mnkr. En nedskrivning av det villkorade aktieägartillskottet redovisas som en finansiell kostnad.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgick till -858 mnkr. Region Gävleborg hävdar, i likhet med föregående år, synnerliga skäl med hänvisning till stark finansiell ställning. Återställande av den del av det negativa resultatet som beror på överinflation på pensionskostnader, 615 mnkr, kommer att ske på längre tid än de tre år som kommunallagen anger. Återställande kommer att ske under 20 år vilket är den ungefärliga takten för utbetalning av pensionsåtagandet. Överinflation avser den del av inflationsuppräkningsen som överstiger Riksbankens inflationsmål på 2,0 procent. Förarbeten till kommunallagen (proposition 2003/04:105) säger att om det finns kapital som täcker hela pensionsåtagandet, även den del som redovisas som en ansvarsförbindelse, kan detta innebära stark finansiell ställning. Enligt årsredovisning 2024 beräknas soliditet inklusive ansvarsförbindelse för pensioner till 2,9 procent. Region Gävleborgs soliditet exklusive ansvarsförbindelse uppgick till 37,6 procent. Därutöver ska det enligt förarbetena finnas en buffert med realiserbara tillgångar som kan användas för delfinansiering av framtida investeringar. Region Gävleborgs kapitalförvaltning, som per den 31 december 2024 hade ett bokfört värde på 7 228 mnkr, utgör sådana realiserbara tillgångar. Vid ingången av 2024 fanns en ackumulerad resultatutjämningsreserv uppgående till 780 mnkr. Enligt upprättad balanskravsutredning täcks det resterande negativa resultatet, 243 mnkr, av resultatutjämningsreserven. Sammanlagt uppgick ackumulerat negativt balanskravsresultat vid utgången av 2024 till 1 155 mnkr avseende åren 2023 och 2024.

Redovisade underskott fanns i Regionstyrelsen med -12,4 mnkr, Hälso- och sjukvårdsnämnden med -540,2 mnkr, Hjälpmedelsnämnden med -3,4 mnkr samt Patientnämnden med -0,1 mnkr. Övriga nämnder redovisade en ekonomi i balans eller överskott.

I samband med beslut om delårsrapporten i augusti godkände regionfullmäktige ett underskott för Hälso- och sjukvårdsnämnden med 460,0 mnkr, samt för Patientnämnden med 0,4 mnkr. Regionfullmäktige föreslås godkänna ytterligare underskott för Hälso- och sjukvårdsnämnden med 80,2 mnkr.

I samband med delårsrapporten i augusti uppdrog Regionstyrelsen till Hälso- och sjukvårdsnämnden att redovisa åtgärder för en ekonomi i balans 2025. Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade den 20 februari en åtgärdsplan, HSN §23 2025, som har överlämnats till Regionstyrelsen.

Regionfullmäktige föreslås också att godkänna underskott för Regionstyrelsen med 12,4 mnkr samt Hjälpmedelsnämnden med 3,4 mnkr. Regionstyrelsens underskott beror främst på omklassificeringar av investeringar till driftkostnader. Hjälpmedelsnämndens underskott beror främst på ökade hjälpmedelskostnader. Enligt samverkansavtalet för den gemensamma nämnden skall under- och överskott delas mellan parterna.

I december 2023 beslutade Regionstyrelsens om regler för Regionstyrelsens uppsiktsplikt. Enligt reglerna ska Regionstyrelsen genom ett beslut om nämndernas medelsförvaltningar för perioden januari till december pröva om uppsiktsplikten är uppfylld.

Expedieras till

Ekonomistab
Regionstyrelsen

Göran Angergård
Regiondirektör

Annica Johansson
Ekonomidirektör